

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7Co/249/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4311215243
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 10. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Madaraszová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2012:4311215243.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Údernícka 5, IČO: 35 724 803, zastúpený Advokátskou kanceláriou TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Bratislava, Údernícka 5, IČO: 36 613 843, proti odporkyni: B. R., nar. XX. XX. XXXX, bytom N. E. XXX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporkyni: Spotrebiteľské združenie OSA, so sídlom Bratislava, Fedinova 9, IČO: 42 260 086, zastúpený HKP Legal, s.r.o., so sídlom Bratislava, Sasinkova 6, IČO: 36 727 334, o zaplatenie sumy 4.606,99 eura s príslušenstvom, o odvolaní vedľajšieho účastníka na strane odporkyni proti uzneseniu Okresného súdu Levice zo dňa 17. júla 2012 č.k. 9C/84/2012-69, takto

rozhodol:

Odvolačný súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutom výroku o trovách konania vo vzťahu medzi navrhovateľom a vedľajším účastníkom konania na strane odporkyne z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa zastavil konanie podľa § 96 ods. 1, 3 OSP pre späťvzatie návrhu navrhovateľa pred začatím pojednávania vo veci samej. Zároveň podľa § 11 ods. 3, 4 zákona č. 71/1992 Zb. rozhodol, že navrhovateľovi sa vracia súdny poplatok vo výške 269,37 eura, krátený o 6,63 eura, ktorý bude vrátený cestou Daňového úradu Bratislava. O trovách konania podľa § 146 ods. 1 písm. c) OSP tak, že účastníci nemajú právo na náhradu trov konania. Poukázal na to, že odporkyni žiadne trovy nevznikli. Pokiaľ ide o náhradu trov konania vedľajšieho účastníka na strane odporcu, ktorý vstúpil dňa 27. 04. 2012 do konania, súd prvého stupňa skúmal, či trovy právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka boli účelne vynaložené na bránenie žalovaného spotrebiteľa. Dôvodil tým, že vedľajší účastník - spotrebiteľské združenie OSA má podľa článku IV. ods. 2 písm. e) Stanov za cieľ činnosti a poslanie zastupovať spotrebiteľov pred súdom a vystupovať v súdnych sporoch na strane spotrebiteľa. Keďže si takýto cieľ občianske združenie vytýčilo, má mať podľa názoru súdu prvého stupňa schopnosť samo poskytnúť právnu pomoc spotrebiteľovi. Súd prvého stupňa nevyhlásil, že sa môže dať združenie zastupovať advokátom, avšak trovy konania má znášať združenie, keďže v prípade vedľajšieho účastníka ide o profesijnú organizáciu na ochranu spotrebiteľa. Tento záver oprel jednak o podstatu činnosti občianskeho združenia, ktoré má v predmet činnosti, okrem iného, úlohu ochraňovať spotrebiteľa, zastupovať ho pred súdom a vystupovať v súdnych sporoch na strane spotrebiteľa. V prípade, že toto združenie nie je schopné plniť si svoje poslanie vlastnými zdrojmi, jeho existencia nespĺňa svoj účel pre ktorý vzniklo. Keďže súd prvého stupňa nepovažoval s poukazom na uvedené, trovy právneho zastúpenia za účelne vynaložené, nepriznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania. V nadväznosti na uvedené preto súd prvého stupňa vedľajšieho účastníka ani nevyzval na vyčíslenie výšky odmeny za dva úkony právnej služby.

Proti tomuto uzneseniu v časti týkajúcej sa trov konania podal v zákonnej lehote odvolanie vedľajší účastník na strane odporkyni, ktorý navrhol uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti zmeniť a priznať mu plnú náhradu trov konania, resp. v napadnutej časti zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Namietal nesprávne právne posúdenie súdom prvého stupňa. Poukázal na to, že v

konaní vystupoval na podporu odporkyni, proti ktorej podal navrhovateľ predmetný návrh. Podstatným pre právne posúdenie veci bolo, že nárok uplatňovaný navrhovateľom nebol uplatnený dôvodne, resp. bol premlčaný podľa ustanovení Občianskeho zákonníka. Súd prvého stupňa mal v tomto prípade o trovách konania rozhodnúť podľa § 146 ods. 2 prvej vety OSP a zisťovať, či návrh na začatie konania bol podaný, a či navrhovateľ svojím nedôvodne podaným návrhom nezavinil, že konanie sa muselo zastaviť. Tým, že navrhovateľ zobral návrh v celom rozsahu späť, zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, pričom sa tak nestalo pre správanie odporkyne. Dodal, že je občianskym združením založeným za účelom kolektívnej ochrany práv spotrebiteľov, ktorá sa realizuje prostredníctvom zastupovania spotrebiteľov v občianskom súdnom konaní, či vstúpením do spotrebiteľských sporov v pozícií vedľajšieho účastníka podľa § 93 ods. 2 OSP. V nadväznosti na uvedené považoval stanovisko popierajúce význam právneho zastúpenia za účelové a zjavne nesprávne. Navyše výklad, ktorý by z uplatňovania práv vedľajšieho účastníka vylúčil možnosť dať sa právne zastúpiť, treba podľa vedľajšieho účastníka považovať za odporujúci zákonom Slovenskej republiky a tiež predpisom Európskej únie, pretože pri jeho aplikovaní by nebolo možné prostredníctvom združenia riadne, účelne a efektívne chrániť a presadzovať práva a oprávnené záujmy spotrebiteľov, a teda ani plniť základnú úlohu spotrebiteľského združenia. Zastal názor, že súd prvého stupňa svojím postupom a nepriznaním náhrady priamo poprel rovnosť podmienok v konkrétnom súdnom konaní, zasiahol do procesných práv vedľajšieho účastníka garantovaných okrem iného ust. § 93 ods. 4 OSP a znemožnil mu reálny výkon úloh spotrebiteľského združenia vymedzených zákonom. Bol toto názoru, že je dôvodné vedľajšiemu účastníkovi priznať trovy konania, keďže nie je vylúčené, aby si vedľajší účastník, ak zostane až do právoplatného skončenia veci, nemohol uplatniť jemu vzniknuté trovy. Navyše uviedol, že vedľajšiemu účastníkovi nie je možné odoprieť právo dať sa zastúpiť advokátom. Ohľadne priznávania trovy konania vedľajšiemu účastníkovi, ktorý mal v konaní úspech, poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Prešove, Krajského súdu v Banskej Bystrici, Krajského súdu v Košiciach. V prípade, že odvolací súd sa stotožní s právnym názorom súdu prvého stupňa, žiadal, aby odvolací súd v zmysle ust. § 109 ods. 1 písm.) OSP pred vydaním rozhodnutia konanie prerušil a požiadal Súdny dvor Európskych spoločenstiev o rozhodnutie o práve spotrebiteľského združenia na plnohodnotné právne zastúpenie - vrátane práva na priznanie náhrady trov konania v prípade, ak procesné úkony združenia budú v súdnom procese na prospech spotrebiteľa a budú mať v časti týkajúcej sa účasti spotrebiteľského združenia za následok úspech vo veci - ako o predbežnej otázke.

Navrhovateľ v písomnom vyjadrení k odvolaniu vedľajšieho účastníka navrhol rozhodnutie súdu prvého stupňa v napadnutom výroku potvrdiť a priznať mu trovy odvolacieho konania. Bol toho názoru, že vedľajší účastník, ktorým v danom prípade je Spotrebiteľské združenie OSA, musí byť sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach. Navyše v zmysle ust. § 25 zákona č. 250/2007 Z.z. majú združenia na ochranu spotrebiteľa možnosť využívať určenú podporu ministerstva. Podľa názoru navrhovateľa, ak by predsa z nejakého dôvodu bolo nutné, aby bol vedľajší účastník zastúpený advokátom, tak bez práva na náhradu trov konania, keďže v opačnom prípade by nebol dôvod na pripustenie vedľajšieho účastníka, pretože združenie by nevedelo naplniť predmet svojej činnosti. Z uvedených dôvodov považoval právne zastúpenie vedľajšieho účastníka za neúčelné a nadbytočné. Poukázal na to, že z vlastných skúseností má vedomosť ohľadne toho, že združenie pred zaslaním oznámenia o vstupe do konania nemá žiadnu vedomosť o prejednávanej veci, pričom viaceré procesné podania nadbytočne opakuje bez uvedenia nových, významných skutočností vzťahujúcich sa na predmet sporu, čím konanie predlžuje a navyšuje trovy konania. Paušálny vstup združenia zastúpeného advokátom do konaní, v ktorých pre vstup nebol žiadny dôvod, podľa názoru navrhovateľa iba zbytočne navyšuje trovy konania a navodzuje dojem, že účelom vstupu nebola ochrana práv spotrebiteľa, ale získanie finančných prostriedkov v podobe náhrady trov právneho zastúpenia. S poukazom na uvedené zastal názor, že trovy vedľajšieho účastníka nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatňovanie alebo bránenie práva, čo je dôvodom hodným osobitného zreteľa v zmysle ust. § 150 OSP. Konaním vedľajšieho účastníka v podobe jeho právneho zastúpenia dochádza k nadbytočnému navyšovaniu trov konania a nehospodárnosti konania a na túto skutočnosť súd správne prihliadol a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznal. Pokiaľ ide o návrh na predloženie prejudiciálnej otázky, tento považuje za nedôvodný, pretože v zmysle práva Európskej únie je z prejudiciálneho konania vylúčené vnútroštátne práva členských štátov, t.j. Súdny dvor Európskej únie nemôže v žiadnom prípade vykladať vnútroštátne právo alebo posudzovať jeho platnosť, a to ani v prípade, ak by bolo v rozpore s právom Európskej únie.

Odporkyňa sa k odvolaniu vedľajšieho účastníka nevyjadрила.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods.1 OSP), preskúmal uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti, ako aj postup súdu, ktorý mu predchádzal v medziach podaného odvolania podľa § 212 ods. 1 OSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP a po prejednaní veci dospel k záveru, že uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti týkajúcej sa náhrady trov konania je potrebné podľa § 221 ods. 1 písm. f), h) a ods. 2 OSP zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci. Rozhodnutie vo výroku o zastavení konania, vo výroku o vrátení súdneho poplatku navrhovateľovi a o trovách konania vo vzťahu k odporkyni nebolo odvolaním napadnuté, preto v tejto časti nadobudlo právoplatnosť a nie je týmto rozhodnutím dotknuté.

Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že navrhovateľ sa návrhom doručeným prvostupňovému súdu dňa 20.10.2011 voči odporkyni domáhal zaplata sumy 4.606,99 eura spolu s príslušenstvom. Dňa 12. 12. 2011 vydal súd prvého stupňa vo veci platobný rozkaz č.k. 7RO/438/2011-26, ktorým uložil odporkyni, aby v lehote 15 dní odo dňa doručenia platobného rozkazu zaplatila navrhovateľovi sumu 4.606,99 eura s úrokom z omeškania vo výške 8,5% ročne zo sumy 171,05 eura od 30. 06. 2007 do zaplata, úrok zo omeškania vo výške 8,5% zo sumy 1.879,74 eura od 30. 05. 2008 do zaplata, úrok z omeškania vo výške 8,5 % zo sumy 2.556,20 eura od 25. 06. 2008 do zaplata a nahradil trovy konania vo výške 276,00 eura a trovy právneho zastúpenia vo výške 606,30 eura alebo aby v tej istej lehote podala odpor na súde. Uznesením zo dňa 13. 04. 2012 č.k. 7RO/438/2011-38 súd prvého stupňa zrušil platobný rozkaz Okresného súdu Levice zo dňa 12. 12. 2011 sp. zn. 7RO/438/2011 z dôvodu, že platobný rozkaz nebolo možné doručiť odporkyni do vlastných rúk. Písomným podaním doručeným súdu dňa 27.04. 2012 oznámil vedľajší účastník vstup do konania na strane odporkyne a požiadal o zaslanie návrhu na začatie konania s jeho prílohami. Zároveň vedľajší účastník vzniesol námietku premlčania a vo veci samej navrhol rozhodnúť tak, že súd návrh zamietne a navrhovateľovi uloží povinnosť nahradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania, pozostávajúce z trov právneho zastúpenia za 2 úkony právnej služby. Písomným podaním zo dňa 11. 07 .2012 navrhovateľ (č.l. 67 spisu) vzal návrh na začatie konania v celom rozsahu späť a konanie žiadal zastaviť a vedľajšiemu účastníkovi nepriznať náhradu trov konania. Následne súd prvého stupňa napadnutým rozhodnutím zastavil konanie, rozhodol o vrátení súdneho poplatku navrhovateľovi s tým, že o trovách konania rozhodol, že účastníci nemajú právo na náhradu trov konania.

Podľa § 137 OSP, trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonávané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, od/mena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

Podľa § 142 ods. 1 OSP, účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 146 ods. 2 OSP, ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

Podľa § 150 ods. 1 OSP, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

Podľa § 151 ods. 4 ak sa rozhodnutie, ktorým sa konanie končí, nevyhlasuje a bol podaný návrh na rozhodnutie o trovách, súd vyzve účastníka na vyčíslenie trov do troch pracovných dní od doručenia výzvy. Ustanovenie odsekov 1 a 2 platia primerane.

Ak došlo k zastaveniu konania (napríklad podľa ustanovenia § 96 ods.1 OSP v prípade, že navrhovateľ vzal účinne späť návrh na začatie konania), nemá zásadne žiadny z účastníkov (§ 146 ods. 1 písm. c/ OSP) právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku. Povinnosť nahradiť trovy zastaveného konania možno uložiť niektorému z účastníkov podľa § 146 ods. 2 OSP a to na základe prvej vety tohto ustanovenia tomu z účastníkov, ktorý zavinil, že konanie muselo byť zastavené, a podľa druhej vety tohto ustanovenia odporcovi v prípade, že bol pre jeho správanie vzatý návrh späť, ktorý bol podaný dôvodne. K zastaveniu konania teda môže dôjsť v dôsledku procesného zavinenia niektorého z účastníkov. Dôvodnosť podania návrhu sa posudzuje procesne.

V posudzovanej veci navrhovateľ vzal po vznesení námietky premlčania vedľajším účastníkom návrh v celom rozsahu späť, pričom dôvod spät'vzatia návrhu neuviedol. Tento dispozitívny úkon navrhovateľa bol dôvodom pre zastavenie konania. Z procesného hľadiska potom platí, že navrhovateľ procesne zavinil zastavenie konania a je povinný nahradiť trovy konania odporcovi a vedľajšiemu účastníkovi na strane odporckyni podľa § 146 ods. 2 prvej vety OSP. Z obsahu spisu nepochybne vyplýva, že vedľajšiemu účastníkovi na strane odporckyni vznikli trovy titulom právneho zastúpenia advokátom, preto má navrhovateľ povinnosť mu ich nahradiť, s tým, že v prípade náhrady trov zastaveného konania účastník konania má síce právo na náhradu trov, ale len potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva.

Podľa § 93 ods. 2 OSP ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporckovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu. V zmysle poznámky 10a) k tomuto ustanoveniu, osobitným predpis je aj zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov.

Z uvedeného vyplýva, že v tých sporoch, ktoré majú povahu spotrebiteľských sporov sa môže konania zúčastniť na strane spotrebiteľa právnická osoba, ktorou je združenie podľa § 25 zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona o priestupkoch v znení neskorších predpisov. Združenie na ochranu občana spotrebiteľa - HOOS má oprávnenie v tomto spore vystupovať ako vedľajší účastník na strane odporcku a nemusí preukazovať právny záujem na jeho výsledku. Keďže túto možnosť mu dáva priamo špeciálna zákonná úprava ust. § 93 ods. 2 OSP.

Vedľajší účastník má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností (§ 93 ods. 4 OSP).

Z vyššie uvedených ustanovení vyplýva, že vedľajší účastník má právo na právnu pomoc, ktorú je možné v rámci občianskeho súdneho konania zabezpečiť prostredníctvom právneho zastúpenia advokátom, a potom aj právo na náhradu trov konania v prípade, ak toto právo vznikne tomu účastníkovi, ktorého v konaní podporuje. Preto neobstojí argumentácia súdu prvého stupňa, ako ani navrhovateľa vo vyjadrení k odvolaniu vedľajšieho účastníka, že v danej veci nešlo o účelne vynaložené trovy konania vedľajším účastníkom, keďže práve po vznesení námietky premlčania zo strany vedľajšieho účastníka došlo k spät'vzatiu návrhu navrhovateľom. Rovnako podľa názoru odvolacieho súdu neobstojí ani postup súdu prvého stupňa, ktorý majúca za to, že trovy právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka nie sú účelne vynaložené, právneho zástupcu vedľajšieho účastníka nevyzval na vyčíslenie výšky odmeny za dva úkony právnej služby, napriek tomu, že uvedená povinnosť súdu vyplýva z ust. § 151 ods. 4 OSP.

V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že v danej veci vedľajší účastník riadne hájil práva účastníka, na strane ktorého vystupuje a samotná okolnosť, či sa dá v konaní zastúpiť právnym zástupcom, je na voľbe vedľajšieho účastníka, pričom ani samotná skutočnosť, že úkony, ktoré uskutočnil právny zástupca vedľajšieho účastníka mohol uskutočniť aj vedľajší účastník, nemožno

považovať za dôvod, pre ktorý by bolo vylúčené, aby združenie bolo v konkrétnom konaní zastúpené právnym zástupcom.

Z uvedených dôvodov odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti týkajúcej sa náhrady trov konania podľa § 221 ods. 1 písm. f), h) OSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Úlohou súdu prvého stupňa v ďalšom konaní bude v zmysle ust. § 151 ods. 4 OSP vyzvať právneho zástupcu vedľajšieho účastníka na strane odporkyni na vyčíslenie trov konania a následne po ich vyčíslení zvážiť, ktoré trovy treba považovať za účelne vynaložené, a tieto podľa § 146 ods. 2 prvej vety OSP priznať, pretože navrhovateľ procesne zavinil zastavenie konania.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.